

ARGENTINA

ESPERANTISTO

Adreso por Redakcio kaj
Administr.: Str. C. Pelle-
grini 238. Buenos Aires
(Argentina Respubliko)

★ MONATA ★
ESPERANTA
★ BULTENO ★

Sesmonata abono:
En kaj eksterlande \$ 1.—
(argentina mono)
La Redakcio rajtas korekti
La manuskriptojn

MARTO-APRILIO

No. 72-73

6a. Jaro - 2a. Epoko

LOS IDIOMAS EN LOS CONGRESOS

No hace mucho tiempo, un conocido pacifista, habiendo visitado la ciudad de Ginebra, alabó el maravilloso conocimiento de idiomas de que hicieran gala los diplomáticos de la Liga de las Naciones, asombrándose de los largos discursos que allí escuchara en francés y en inglés. Y dedujo de ello, que el problema de una lengua auxiliar universal había dejado ya de ser de actualidad.

Ignoramos si este buen señor comprendía el inglés. En todo caso, no concurrió a las últimas reuniones del Consejo de la Liga, donde se discutió el problema manchuriano y en la que el embajador de Tokio habló en japonés en graves circunstancias.

Ocurre a veces, que un delegado británico debe aguardar la traducción francesa de un discurso pronunciado en inglés, para poder comprenderlo, a causa de la extraña pronunciación. Mas continuemos.

Este buen señor admiró, con razón, el talento y la educación de unos cuantos profesionales que se pasaron toda una década frecuentando los círculos diplomáticos de una gran capital, y que aprendieron casi a la perfección el empleo de un poderoso medio expresivo.

Pero del mismo modo no debería olvidarse de dar su admiración merecida, a aquellos modestos secretarios que pacientemente trabajan en preparar o corregir el texto de los discursos oficiales en hojas escritas a máquina, cuidadosamente numeradas. Sería en verdad maravilloso si con dinero, experiencia e instrucción, los gobiernos no tuvieran éxito en encontrar, en cada país, dos o tres hombres capaces de expresarse correctamente en francés o en inglés!

Sin embargo, el buen señor descuidó prestar su atención a las que permanecen en silencio.

Que algunas veces, suelen ser los más importantes. Los estadistas de responsabilidad o los representantes de grandes partidos no siempre son lingüistas. En su casa famosos oradores del idioma nativo, he aquí que deben permanecer mudos en el extranjero! Aún el mismo Mr. Briand ignoraba la lengua inglesa y, si la Liga hubie-

ra tenido su sede en Tokio en lugar de Ginebra, ¿qué podría haber hecho sin un traductor?

El que tenga su experiencia de largos años de observación sobre las reuniones de la Liga, sabe que la influencia y el orden para hablar dependen allí, en gran parte, de este conocimiento lingüístico de los diplomáticos actuantes, y que muchos silencios no tienen otra explicación que la desigualdad imperante en ese sentido; en vano buscarían los periodistas complicados motivos políticos!

A las grandes potencias, fuertes hoy por su ejército y su armada, pertenece todavía ese incalculable privilegio de expresarse libremente en su propia lengua, mientras los países restantes deben necesariamente hacerlo en un idioma extraño.

En las discusiones, esta injusticia se hace evidente. Podría contar mucho acerca de ello. Un ministro del norte de Europa confesó cierta vez lo siguiente después de la reunión de una importante comisión en la cual había presentado una propuesta. "Mi secretario preparó meticulosamente mi discurso en francés para aclarar dicha proposición. Todo marchó bien en lo que respecta al manuscrito. Pero héte aquí que tan luego como terminé la lectura, se levanta un elocuente estadista cuya lengua vernácula era una de las dos consideradas oficiales, y tronando desde su banca, deshace todos mis argumentos. En verdad que hubiera querido responderle y demostrarle sus errores, pero ¿cómo hacer? Improvisar libremente y sin equivocaciones en un idioma extranjero, me era absolutamente imposible. Solicitar se suspendiera la reunión para preparar con tiempo la respuesta, no hubiera sido posible tampoco. Mi proposición fué rechazada. Desde ahora sostendré el Esperanto como solución al problema de la igualdad. Lo necesitamos".

Si esto es cierto en lo que a reuniones de carácter diplomático se refiere, ¿cuánto aún más no lo será para los congresos populares o científicos!

Edmundo Privat.

(De Esperanto, Tr. C. Otheguy)

EL ESPERANTO EN EL JAPON

Es realmente notable el desarrollo que adquiere a diario el idioma auxiliar internacional en el imperio del Sol Naciente.

Debemos hoy ilustrar, siquiera someramente a nuestros lectores, de dichos progresos, para que puedan valorar el crecimiento y la difusión del Esperanto en dichos países, ya que no son pocas las personas que todos los juicios que se han formado del mismo, son en base del desarrollo de éste, en nuestro país.

Es claro que toda idea que al respecto del crecimiento del idioma internacional que parte de las referencias obtenidas del movimiento esperantista en nuestro país, han de ser fatalmente erróneas.

Allí donde justamente son mayores las dificultades para aprender dicho idioma, es precisamente donde adquiere éste una preponderancia verdaderamente envidiable.

Ya no se trata de entusiasmos pasajeros, sino de organizaciones que responden a un plan determinado, y de empresas que significan un desembolso constante y respetable.

Índice de estas actividades, que revelan el floreciente desarrollo del movimiento esperantista, con la cantidad de revistas que en este idioma aparecen regularmente en dicho imperio.

Juzgue el lector por nosotros.

“*Esperanto*”. — Kibosha: — Revista de 32 páginas, escrita en esperanto y japonés. Exhibe siempre una elegante tapa. Tiraje, 15.000 ejemplares.

“*Verda Mondo*”. — Órgano de la Asociación de Propaganda del Esperanto de Kameoka, escrita en esperanto y en japonés. Trae hermosas fotografías, poesías, música, etcétera. Consta de 25 páginas.

“*La Revuo de Oriento*”. — Órgano de la Japana Esperanto - Instituto de Tokio.

La más antigua de las revistas japonesas, cumple, en el transcurso del corriente mes, trece años de vida. La sección en esperanto de esta revista de 30 páginas, es más extensa que la japonesa.

“*Eúgenigo*”. — Osaka. — Órgano mensual del Instituto Japonés de Eúgenesia, redactado en esperanto y en japonés. Revista rica en estadísticas, tablas, etc.

“*Junulara Ligo de Nagasaki*”. — Revista de propaganda, en su mayor parte escrita en japonés. Variadas ilustraciones hermosean sus 11 páginas.

“*La Lumo de Oriento*”. — Órgano de J. B. L. E. — Japana Budhana Ligo Esperantista. — Su propósito es difundir el budhismo por medio del esperanto, y éste entre los budhistas. Este primer número contiene artículos verdaderamente notables. Entre ellos, el primer capítulo de la Parábola de la Hierba; Quinto capítulo del “*Sadharma-pundarika - Sutra*”, obra de la santa escritura Flor de Loto. La traducción del esperanto está hecha directamente del original en sánscrito (confrontada con la traducción en chino), por el S-no. K. No-hara. Inicia también la publicación de vocabulario de términos budhistas en esperanto.

“*Bulteno de Jurmedicina Instituto*”. — De la Medicina Fakultato de Nagasaki. — El profesor Hazime Asada, director del Instituto de la Universidad de Nagasaki, es el fundador de esta revista, que ya está en su cuarto año de existencia.

Como corolario de esta breve exposición, que revela el esfuerzo editorial de los “*samideanoj*” japoneses, señalaremos todavía el hecho de que el Observatorio Astronómico de Tateno (Japón), publica, desde hace varios años, una traducción al esperanto de su Boletín anual.

LENGUAS NATURALES Y LENGUAS ARTIFICIALES

Nuestro estimado colega “*Germana Esperantisto*” trae del “*Berliner Morgenpost*”, la siguiente noticia: “Desde hace dos años se encuentra trabajando en Ankara una Comisión en la compilación de una nueva gramática y de un nuevo diccionario de la lengua turca. La gramática ya está lista, pero en la compilación del diccionario apenas llegaron a la letra B”. Pero es necesario reconocer que su tarea es excepcionalmente árdua. Puesto que la recopilación del diccionario turco se hace tomando como base el “*Dictionnaire Larousse*”; por cada palabra registrada en éste se necesita buscar otra palabra turca correspondiente.

El idioma turco no posee un caudal excesivo de palabras y además todas las palabras árabes y persas, tienen que ser eliminadas; así que una gran parte del vocabulario tiene que inventarse, como también los términos teóricos, científicos y psicológicos.

que faltan completamente en la lengua turca.

Los componentes de la Comisión buscan de hallar raíces turcas de donde pueden derivarse sistemáticamente las expresiones equivalentes de la terminología europea. Sólo en la letra A, tuvieron que inventar más de 10.000 palabras nuevas.

Lo mismo hicieron después de la guerra: Letonia, Estonia e Irlanda; lo mismo habrán hecho Finlandia, Hungría y Checoslovaquia; y lo mismo también se ha hecho y se está haciendo en todas las lenguas de cultura, comprendiendo la Italiana. Piénsese que este vocabulario inventado más o menos metódicamente, representa solamente las cuatro quintas partes de cada idioma culto: piénsese sólo en los 300.000 nombres de los coleópteros y en los más de 100.000 compuestos orgánicos y en la interminable serie de términos técnicos y científicos...

¿Qué queda, entonces, de lo dicho y repe-

tido de que el Esperanto es imposible porque es una lengua "artificial"; porque no nació y no se desarrolló naturalmente (o sea sin ningún control consciente de la razón)?

Los vocabularios de todas las lenguas de los pueblos civilizados, de todas las lenguas de las naciones más evolucionadas, son — horrible dicta — en la mayor parte "artificial"!

Traducido de "L'Esperanto", por F. Arizmondi.

I^a NACIA KONGRESO DE NATUR-VEGETARANOJ

☆ ☆ FAVORA REZOLUCIO POR ESPERANTO ☆ ☆

Dum la 22 - 25 de Aprilo de tiu ĉi jaro okazis en Buenos Aires la Unua Nacia Tutmonda Kunveno de la Vegetaranoj kaj naturistoj de tiu ĉi lando, por pritrakti fakajn aferojn kaj organizi la tutlandan federacion vegetarano-naturistan. Nia asocio ankaŭ aliĝis kaj partoprenis tiun ĉi kongreson, reprezentata per tri delegitoj, kiuj estis la jenaj samideanoj: D-ro Miguel H. Catalano, S-ro Angel Corral kaj Prof. Giordano Bruno López. Je la nomo de tiu ĉi delegitaro la D-ro Catalano legis antaŭ la kongresanaro la proponon de nia Asocio, kiu preskaŭ sen debate estis aprobita de la tutaj delegitoj kaj kongresanoj. Jen la propono:

"1e. La Unua Kongreso de Vegetaranoj Naturistoj deziresprimas ke la Tutmonda Vegetarana Kongreso, okazonta en "Edeno" (1) dum la proksima venonta Julio sankeiu ke la protokolo de tiu ĉi lasta estu redaktata en Esperanto, kaj ankaŭ la oficiala internacia organo de l'vegetaranoj naturistoj.

"2e. Ke la Nacia Kongreso de Vegetaranoj Naturistoj ankaŭ publikigu sian protokolon rezume en Esperanto.

"3e. Ke la oficiala organo de la argentinaraj vegetaranoj naturistoj akceptu artikolojn verkitajn en Esperanto (originalaj kaj tradukoj) kaj publikigu rezume la ĉefajn naciajn aktualaĵojn en la sama helplingvo.

"4e. Ke la I-a Nacia Kongreso de Naturistoj Vegetaranoj pere sia delegito antaŭ la tutmonda kunveno en "Edeno" proponu ke la lingvo internacia Esperanto estu enmetota kiel oficiala kongresa lingvo, apude la naciaj elektotaj, en la sekvontaj internaciaj kongresoj de naturistoj vegetaranoj".

Desde 1920 se publica en Esperanto, término medio, un libro cada dos días sobre temas diversos: ciencia, religión, literatura, etc., etc.).

(Del Informe del Secretariado general de la Sociedad de las Naciones, presentado en la III Asamblea, en Ginebra, 1922).

Ni vokas la atenton de ĉiulandaj vegetaranoj naturistoj kaj petas ilian apogon por ke tiu ĉi propono estu akceptata en la Kongreso de "Edeno". Ankaŭ Argentina Esperanto Asocio invitas ĉiulandajn vegetaranojn naturistojn adresu gratulleteron aŭ poŝtk. al "Asoc. Naturista Argentina" Str. Paso 58, Buenos Aires, (Argentino) por aplaŭdi la aprobon de tiu ĉi propono. Vegetaranoj, naturistoj tutmondaj A.R.A. petas vian helpon!

(1) "Edeno" estas la nomo de famkonata prospera kooperativa kolonio naturista organizita antaŭ 40 jaroj de la Berlinaj naturistoj. Nunc ĝi posedas poŝtejo, kino, teatro, lernejo, biblioteko, ktp. Ĝia loĝantaro estas 850; laboras en "Edeno" 100 kaj la ceteraj en Berlino.

CURSOS DE ESPERANTO A INAUGURARSE

Próximamente se inaugurarán Cursos de Esperanto en las siguientes instituciones:

ATENEIO B. MITRE — Bmé. Mitre 1380
Jueves de 19.30 a 21.30

BIBLIOTECA ARGENTINA PARA CIEGOS Pedernera 502

Sábados de 19.30 a 20.30

BIBLIOTECA CULTURAL DE CIUDADELA — Santamarina 353.

Jueves de 20.30 a 22

ASOCIACION ESPERANTISTA ARGENTINA — C. Pellegrini 238.

Miércoles de 20.30 a 22

★ LOS PROGRESOS DEL ESPERANTO ★

INGLATERRA. — Oxford: A fines de 1931 fundóse el "Círculo Esperantista de biólogos", por carta, en el colegio de la Universidad. Los interesados pueden escribir al fundador, Sr. R. M. Morris Owen, Balliol. College, Oxford.

BULGARIA. — Varna: El 29 de Enero de este año fundóse en el Colegio de Jóvenes, la sociedad "Vekigo" (El Despertar), con 180 miembros. El profesor de matemáticas Sr. M. Kvartirnkov dió una lección científica sobre el tema "El significado del Esperanto y su futuro". En el Colegio de Señoritas fundóse una sociedad similar. — El 6 de Febrero tuvo lugar un gran baile en el Casino. — El director de la biblioteca de esta ciudad, Sr. D. Vasilev, dió un discurso muy interesante sobre "Zamenhof y el Esperanto".

ESTONIA. — El 6 de Febrero leyó un discurso en Parnu, el Sr. H. Steiner acerca de "La hermosa Austria", por intermedio de la Universidad Popular local. Concurrieron alrededor de 200 personas, que quedaron encantadas por las pintorescas vistas, films y música de Viena. En la Sociedad Esperantista dicho señor habló especialmente sobre el Museo Esperantista Universal. El Sr. Steiner visitó también a las autoridades y redactores. Aparecieron folletos favorables a nuestro movimiento.

FRANCIA. — Auxonne: Artículos de propaganda en la revista local "Le Réveil de la Côte d'Or".

Boulogne - sur - Mer: Curso en el Instituto Católico Sta. Josefa.

Bourgbourg (Paste-Calais): Háse fundado un nuevo grupo.

Le Mur (Isère): Discurso del Profesor Caillet ante 100 alumnos. Curso, cuyo alumno premiado, tomará parte en el Congreso de París.

Limoges: Terminó el curso "Sseh", con cerca de 25 alumnos, conducido por el señor Ciequel, bajo el patronato de la Cámara de Comercio. Otro curso continúa desarrollando con 50 personas, también por el mismo profesor. — Tuvieron lugar dos discursos de propaganda de la Srta. Rameau, en el local de la "Radio Limoges PTT"; también se tocó el disco "La flauta mágica". El propangandista Sr. M. Leboucher organizó diversas exposiciones, muy útiles para los filatelistas; actualmente prepara un "stand" Esperantista para la Feria Comercial de Mayo.

París: Curso de la Srta. Pahn en la Oficina de viajes "Globetrotter".

Roanne: Establecióse en el Liceo de Señoritas, un grupo de Esperanto.

St. Etienne: Dióse un curso comercial.

Strasbourg: El curso de la Srta. Pahn terminó con 80 alumnos de ambos sexos.

Ante un público numeroso la Srta. Pahn habló sobre Estonia.

Vincennes: Curso de la Srta. Barret.

ALEMANIA. — Bünden: Comenzó un nuevo curso, con 35 personas, el 19 de Enero, bajo la dirección del Sr. Hollmann. — Libro de estudio: "Jung y Wingen".

Dresden: Realizó su reunión mensual la Sociedad local de GEA. El presidente solicitó la pronta adhesión de los congresos en Chemnitz y París. — De los miembros de Dresden débese lamentar la pérdida del señor Max Schütz y Srta. Margarita Müller. En sus bóvedas fué colocado un cojín con la estrella verde sobre el ataúd. Un representante de la Sociedad local pronunció varias palabras en alemán y esperanto, en honor y agradecimiento por los fallecidos.

Kiel: La "Sociedad pro-reforma del calendario" hace su propaganda en todo el mundo por medio del Esperanto, enviando gratuitamente miles de cartas en el idioma universal, acerca del calendario invariable.

Pegau: El 10 de Febrero, el Profesor Dr. Suzuki, nuestro incansable "samideano", dió un discurso, con proyecciones luminosas, ante los concurrentes del curso para maestros, de esta ciudad. Dirigió el Sr. W. Augustin, Büssen. A pesar de la escasa duración del curso, todos pudieron comprender bien las interesantes descripciones de la vida japonesa. Dos participantes al curso, profesores de francés e inglés, debieron confesar, que solamente el Esperanto hace posible esa inolvidable vívida descripción.

Qledlinburg a. Harz: En los últimos meses visitaron nuestra florida ciudad y la cordillera de Harz, muchos "samideanos" de Francia, Inglaterra, Japón y Estonia, haciendo por el Esperanto una simpática propaganda en este idioma.

YUGOESLAVIA. — Beograd: La sección laborista de la Sociedad Esperantista elevó su reunión anual el 31 de Enero. Aunque las condiciones para el movimiento laborista son muy desfavorables, pudieron realizarse, sin embargo, dos cursos con un total de 50 alumnos de ambos sexos y una exposición, con gran éxito.

CANADA. — Grande Prairie, Prov. Alberta: Nuevo club fundóse, gracias al esfuerzo del antiguo propagandista V. Obraztsou, de Kazany, Rusia. Funciona actualmente una clase con 25 estudiantes, siete de ellos educadores.

ĈIUJ ESPERANTISTOJ
 Devas klopodi por perfektigis
 sian stilon, vi tion facile
 atingos, partoprenante nian
 novan korespondadan kurson.
 Skribu petante informojn al
ARGENTINA ESP. ASOCIO
 C. Pellegrini 238. Bs. Aires

KAMPARA BILDO

EKZEMPLO PRI
BONA MORTO

A. GERCHUNOFF

Remigio Calamaco bovogardisto de la vilaĝeto estis maljuniĝinta sur ĉevalo. Dum pluvemaj tagoj kiam oni restigis la brutaron en komuna paŝtejo, li restis en sia kabano proksima je la rivereto, kaj tie ni kunvenigis por aŭskulti lin kiel rakontadis epizodojn okazintajn en Paragvajaj marĉoj, kaj aventurojn de la tempo kiam li militservis en la armeo de "Urquiza".

Per lia frakasita voĉo, kiu similas fortan knaron, li rememoris personojn kies nomoj ne plu ekzistis en lia supersargita memoro.

—Tiu ĉi, vere li sciis morti kiel bonulo!

Liaj okuloj enprofundiĝadis en tiajn malnovajn rememorojn kvazaŭ li denove vidis sin sur tiuj sangaj kamparoj el Paragvaĵo, aŭ en la tendaro kie la militĉefo reviziis sian kunpuŝitan soldataron.

Li fariĝis silentema, dum glatigis per sia malgrasa, nuda kaj kurbigita mano—kvazaŭ hoko—la longajn harojn de sia malordigita barbo.

Estis kelkaj kiuj sciis morti!!

Kontraŭe, tiu kapitano tiel aroganta, mi vidis lin batali kvazaŭ tigro, sed kiam alvenis lian fatalan momenton, li fariĝis mal-kuraĝa.

Sufiĉas por juĝi rajdiston, vidi lin mal-suprenirante ĉevalon, same oni divenas kiam homon oni estis vidante lin ekmortanta.

Scii morti, bone morti, estis lia obstina priokupnĝo.

La grandaj jaroj sulkigante lian hardan haŭton, kaj kurbigante lin malmolan dorsen, alportis al lia spirito tiun persistan enpensiĝon.

Sed lia energio ne deflankiĝis.

Lia aĝo sendube proksimis centjarojn!

Ĉiumatene ĝuste kiam apenaŭ ekheliĝis horizonto, Remigio sur sia ĉevaleto de energia galopado, arigis bovojn kaj bovinojn el la ĉirkaŭaĵojn por ilin konduki al paŝtado.

Li ilin kunvenigis per krioj, kiuj sonore ebris dum la ektagiĝo, ilin rapidigis kaj forpuŝadis per sia ĉevalaĉo, li sin ĵetis al subita persekuto de sovaĝa bovideto, ĝis seke haltigi sin, antaŭ ĝi, kaj returni kun la besto al brutaro.

Liaj krudaj paroloj impresis nin, kvazaŭ el lia parolmaniero fluis praatempa saĝeco.

Li aldoktrinigis nin per sia eksperto, kaj instruis al ni pri la virto de la kuraĝo.

Liaj paroladoj svarmigataj el kamparaj proverboj ne varieble fariis per leciono rilate la morto.

Neniam mi forgesos la tagon kiam okazis "rodeo" (1), en la vilaĝeto.

La junularo avidema por elmontri sian lertecon brave moviĝis inter sovaĝa bovidetaro, observante iun maltrankvilan beston, pretaĵ por la okazo persekuti ĝin, kaj sin prezenti plenaj je juna gracio alkutimiĝintaj al malfacilaj ekzercadoj, en ia heroaĵo, —unu el tiuj kamparaj heroaĵoj, pri kiuj oni komentarias pli poste dum babiladoj ĉirkaŭ la fajrejo.

La bovogardisto sin tenis iom malproksime de la loko, kie la ruĝigitaj feroj fumigis la bovidajn flankajn postaĵojn, dum distre marteladis—per nuda kalkano—sian ĉevalon.

Lia malgrasa figuro—ostoj kaj sulkigita haŭto—eliĝis en heleco kribita malprecize tra nebulo.

Oni aŭdis krion.

Ĉeestantoj returniĝis.

—Atentu... zorgu...!!!

Pro forta skuo bovvireto liberiĝis je ligaĵoj, kaj de genuoj kiuj premtenis ĝian buŝon, salte liberiĝis, ŝaŭmanta buŝo, sangaj postaĵoj pro la unua eltranĉo.

Ĝi sin ĵetis en forkuron, kiam siblis tra la aĉro la "lazo" (2), kiun forĵetis Remigio.

Lia klinita kapo iĝis dolorpremita, pro la fortega streĉo.

Ĝemadis, sanggutis, lian venditan kar-non.

Nur momento sufiĉis...

Ni aliris al bovogardisto, bridoj malstreĉiĝis inter liaj fingroj, lia korpo deflankiĝis kaj falis, mallonga kaj obtuza bruo.

Tiel mortis Remigio en sia lasta "gaucha" heroaĵo, tiel finis lian vivon plena je okazintaĵoj, sen agonio, ne konante malgajan dekadencan de maljuniĝo kun tra aere siblanta "lazo".

Tiel deziis Remigio, majstro pri la bona morto, ke al ni alvenu la timiga kaj malhela horo, malfermitaj la okuloj, por vidi kion ni devas ĉiam vidi, do morti kiel oni vivas rilate kion ni faras kaj amas estas unu el la plej dolĉaj diaj donacoj.

Tradukis Okulvitre

(1) Arigo da brutaro por plenumi ian definitan taskon, en tia okazo por ilin marki pere brulantaj feroj, kaj eltranĉoj, kiuj atestigas la posedadon.

(2) Longa ŝnuro, kiun uzas nia kampara homo—gaueho—(pr. gaŭĉo), por ligkapti je distanco brutojn.

CONTRIBUYA

a que los cursos de Esperanto ORALES (a inaugurarse en distintos barrios de la ciudad) y POR CORRESPONDENCIA tengan el mayor éxito posible. Si desea material de propaganda solicítelo a Argentina Esperanto Asocio. C. Pellegrini 238, Bs. Aires.

NI LABORU

Ni troviĝas en plena esperanta laborsezono. Baldaŭ estos funkcionantaj niaj ĉiujaraj kursoj, korespondada kurso ankaŭ troviĝas en sia plej vigla momento.

Ni proponas eldoni flugfoliojn por esperanta propagado, ankaŭ murafiŝojn. Regas pro tio en Centra Komitato de A. E. A. granda aktiveco por fin prepari la detalojn de nia ĉiujara esperanta sezono.

Sed ni serioze volas admoni ĉiujn niaj samideanoj por ke ili pretigu sin al sincera kaj fervora kunlaborado kun la komitato de A. E. A.

Grava eraro estus opinii sufiĉas tiu ĉi planu plenumotan laboron por ke ĉio iru kvazaŭ sur fervojlinio.

Tio egalvaloras al supozo ke ĝeneralo kun lia stabo, sufiĉas por venki dum batalmilito, sen komuna partopreno de soldataro.

Sukcesoj pro disvastigado de esperanto, ni nur esperas el ĉies penadoj. Do, ĉiu el ni devus imponi al si mem. kiel memvola deviga tasko, dediĉi ian definitan tempon, monon, kaj energion, al propagado de esperanto.

Volontuloj certe estos ĉiam bonvenataj ĉe ni.

Por gvidi kursojn, algluado da murafiŝoj kaj aliaj helpaj laboroj.

En niaj subkomitatoj estas ne okupitaj postenoj por laboremaj sameclanoj. Kompreneble ne al ĉiuj oportunas viziti nian sidejon, sed tio ne signifas ke ili estos senigitaj je ebleco efektive okupiĝi pri nia afero.

Tute ne, oportuneco estas por ĉiuj, estas unu silenta senbrua, preskaŭ nevidebla, tamen tre praktika laboro por esperanto, kiu konsistas en ĝia ĉiutaga diskonigado, inter familianoj, amikoj, konatuloj, kaj ne konatuloj.

Oportuna estas enpoŝigi priesperantan flugfoliojn—ĉe nia sidejo ilin ni havas je dispono de interesuloj—transdoni tiun ĉi post kelkaj klarigoj, kaj konsiloj rilatante ĝin sendube estas tre efika ago.

Tiu persista sinteno dum pli frua aŭ malfrua tempo donos al ni kontentigaj rezultatoj.

Tamen ni neniel volas konsili al niaj amikoj ili iru en tiu agado ĝis tia grado ke aliuloj troviĝu okazon por ridi pri ni, kaj esperanto, malagrabla estas konstati kiel multaj ideanoj tro entuziasmai por ia afero, fanatikiĝas, tiam, bedaŭre oni alvenas al tutaj kontraŭaj kaj ne atenditaj konsekvencoj.

Ne konvenas paroli ĉiam, ĉie, kaj al ĉiu ajn pri esperanto, ja estas personoj kiuj pro ilia karaktero, aŭ kulturnivelo, ne kapablas, volas, aŭ povas interesiĝi pri ĝi.

Tiun blindan propagadon ni evitu. Ni senĉese semu, tamen ni daŭre kontrolu kien falas nia semado.

Se ni bone atentis ni rimarkos troviĝas

preskaŭ ĉiam ĉirkaŭ ni sufiĉaj instruitaj personoj kiuj avidas por okupiĝi pri klerigaj kaj progresigaj ideoj.

Al tiuj preferi ni devas eĉli, klopodante ilin allogi al nia tendaro.

Do, ni esperas flanke niaj sameclanoj, ili ne sparus penadojn por sukcesigo de esperanto, grupiĝante ĉirkaŭ la Komitato de A.E.A. kaj laborante akorde kun ĝi, por nia fina kaj ne diskutebla venko.

A. Barrot

ADIAŬO

Frate mi salutas al ĉiuj gesamideanoj kaj per forta ĉirkaŭbrakpreno mi adiaŭas al geanoj de A.E.A. el kies kosmopolita societo ĉis nun komitatano mi estis.

Bedaŭrinde mi estas devigata forvojaĝi sed kvankam mi malproksimen iras, tamen mia koro restas kun vi, kaj ĉiam mi estos preta vin helpi; vere mi povas diri, ke la plej feliĉaj horoj dun mia du iara restado en Bs. Aires, estas tiuj, kiujn mi pasigis en nia ejo kune kun vi. Eble malmulton mi faris profite de la societo, do se tiel okazis, ne estis pro manko da volo, sed pro senlaboreco kiu min kaptis ofte kaj longan tempon, sed malgraŭ tio mi ĉeestis ĉiun tagojn de nia renkontiĝo.

Samideanoj, faru pli multon ol mi faris, klopodu esti ĉiam je aktiveco, flegu por ke la asocio antaŭen iru, helpu al la komitatanoj kiujn jam de kelkaj jaroj laboradas senĉese por ĉi nobla kaj frateca idealo, se vi ilin anstataŭas pensu ke ĉiam en nian ajn momento ili estos pretaj vin konsili kaj helpi, ĉar mi ja scias, ili estas fidelaj kiel mi, ke ĝis la morto mi estos esperantisto.

Ni batalu por disvastigo nian lingvon, ni voku kaj anigu niajn ne esperantistajn gesamikojn al niaj vicoj, ni semu kaj plugu la grundon, per ĝi ni rice rikoltus, vi agu tiel, dume per sama plugilo mi fosos nian sulkon en alia flanko de la terglobo. Ho! kiam ni atingos nian revon (ĝi certe fariĝos realo) tiam ĝojege ni elstarigos nian standardon per tiel longa flagstango ĝis trabori la ĉielon.

Karuloj, ne perdu nian esperon, kuraĝe, ni ĉiam antaŭen iru, se restas iu el tiuj mokuloj, poste ili, de ni estos mokataj.

Mi komparas Esperanton kun grandegan kverkon, Zamenhof ĝin starigis kaj ĝiaj radikoj rampas kvazaŭ serpento al ĉiu direkto per gigantaj paŝoj.

El kore kaj per tuta forto el miaj pulmoj mi krias: Vivu Zamenhofa lingvo...!

Nuntempe mi forvojaĝos Katalunio-n (Hispanujo) kie mi intencas pasigi kelkajn monatojn kaj poste la estonteco scias kien mi direktos min, mia patrio estas sufiĉe granda ĉar ĝi estas la tuta mondo.

Se iu interesiĝas pri mia adresoj, estos jena: Str. Sant Sebastia No. 2 Rosas, Katalunujo (Hispanujo)

M. BUSCATO

BRAZILA MOVADO

De niaj samideanoj el tiu ĉi lando ni ricevis tiujn sciigojn, kiujn ni aperigas kun granda plezuro.

PLIA STRATO "ESPERANTO" — En ARACAJU ĉefurbo de Stato **SERGIFE, Brazilo** — Skribinte al S-ro Majoro Augusto Maynard Gomes, regdelegito de la ĉefo de l'Provizora Registaro en Sergipe, Stato, kie oni multe propagandis Esperanton, la estraro de "Brazila Ligo Esperantista" ĵus ricevis la jenan respondon:

ARACAJU, la 27an Februaro 1932—S-ro D-ro A. Couto Fernandes, Prezidanto de "Brazila Ligo Esperantista"—Ligo. Ricevinte la peton, kiun faris al mi la estraro de "Brazila Ligo Esperantista" per letero datita ja la 30a. de januaro pasinta, mi havas la honoron komuniki al vi, ke, per la decido n-ro. 12a. je la 23a. ĉiumonata, de la Urba Konsilantaro de Arakaju, estas donita la nomo "Esperanto" al strato en la kvartalo "Santa Isabel", en ĉi tiu ĉefurbo. Mi profitas tiun ĉi agrablan okazon por prezenti al vi kaj al ceteraj estraranoj de tiu societo, subskribintaj la diritan peton, la plej sincerajn gratulojn de tiu ĉi Delegitaro. Korajn salutojn (s) Augusto Maynard Gomes. Federala Reg delegito en Sergipe.

Rio de Janeiro. (Novembro 1931) La dua Interŝtata Kongreso de Turismo rekomendis la publikigon ankaŭ en Esperanto de gvidlibroj dissendotaj al landoj, kies oficialaj lingvoj ne estas la portugala, franca, hispana kaj itala lingvoj.

BRAZILIO—PARANA—Fondiĝis en Curitiba "Centro Esperantista de Paraná" kies estraro estas la jena: H. Prezidantino, S-ro Luiza Deeke; prez., S-ro Augusto Gonçalves de Castro; viceprez., S-ro. Augusto Modesto; Sek., S-ro Maria Estrella de Carvalho Sondahl; kas., S-ro Zarathustara Sondahl. La grupo, kiu aliĝis al Brazila Ligo Esperantista kaj U.E.A., tuj malfermis kurson de Esperanto kaj festis la datrevenan daton de Zamenhof.

HAGASE MIEMBRO DE A. E. A.

Socio protec., cuota mínima \$ 2.—
Socio activo " 1.—
Socio simpatizante " 0.50

Miembros de grupos adheridos a A. E. A. \$ 1.—
Miembros aislados \$ 1.50
(Cuota semestral)

ŜERCANGULO

Du surdegaj amikoj renkontiĝas susstrate en kontraŭa direkto. Unu el tiuj kunportis fiŝkaptkanon, kaj direktis sin al haveno por fiŝkapti.

La alia kiu promenadis laŭ sama strato demandis al sia fiŝkaptema amiko:

—U vi iras por fiŝkapti?

—Ne, mi iras fiŝkapti.

—Ha, mi kredis ke vi iris por fiŝkapti.

Ĉu via luiganto estas bona?

—Treege—Sed, okazas ke li estas tre kuriozema. Li ĉiam demandas kiam mi pagos al li la luprezon.

Mi iras mortigi tiun malspritulon, kiu edziĝis kun mia edzino.

—Ho ĉi! ĉielo! —Ĉu perfidmortigo.

—Ne, memmortigo.

RECENZEJO

◆ **Ŝirkalendaro por 1932**—Praktika murkaj tablo-kalendaro kun semajnfolioj. La nunjara kalendaro estas multe pli valora al la pasintjara. Ĝi enhavas utilajn indikojn artikolojn, poemojn, pli ol 100 anekdotoj, spritaĵojn, ridigajn preserarojn, humorbildojn.—La kalendaro kostas, kiel murkalendaro, gmk. 1.50; kiel tablokalendaro, kun metala submetaĵo, gmk 3.20. Eldonejo "Heroldo de Esperanto", Brusseler Str. 94, Kel, Germanujo.

◆ **Ekzersada libro por elementa kurso en esperanto**—Elaborita de Sam Janson, Eld. Soc. Esperanto. Stockholm. Svedujo. Prezo sved. kr. 0.50.

La libro kompletigas la sukcesplenan kurson perkorespondado de Sveda Esperanto Federacio, al kiu sin anoncis dum la aŭtono pluaj du mil partoprenantoj.

◆ **La gramofona kurso en Esperanto**—Eldonita de Eld. de Eld. Soc. Esperanto, Stockholm. Svedujo. Estis bone akceptata de la svedaj esperanto studentoj. La kurso konsistas el tri diskoj kiuj kostas kune 12 kr. (por afranka ekster Eŭropo aldonu 5 sv. kr. La dua kaj la tria diskoj enhavas nur esperanton.

◆ **Evangelio de sinkompletigo**—Sinkompletigo estas la tasko de Belismo. Nova religio en la nova epoko instruante sinkompletigon kaj ĝia metodo. Sendata senpage al malriĉuloj. Okamoto-Rikiĉi. Tomiokamura, Sizuoka-ken Japanio.

◆ **Germanujo, Goethe Memorjaro, 1932.** Weimar — Gvidfolio, el Weimar. Plano el la urbo, fotoj, regiona mapo, interesaj koncernaj priskriboj. Sendata senpage.

◆ Dektria Universala Kongreso de Esperanto — Krakovia 1-8 Aŭgusto 1931.

Oficiala dokumentaro esperantista. Oficiala Protokolo Raporto Statistikoj. Sendis Internacia Centra Komitato de la Esperanta Movado. 11 Rue du Mont Blanc. Genevo Svislando.

◆ La "Vivarais" — Gvidfolio esperante verkita, broŝureto 16 paĝa, fotoj kaj prikruboj rilatante la lokon.

Senpage sendita de Sindikato de Iniciativo de la Vivarais. Vals-les Bains. Ardeche, Francujo.

◆ Internacia Labora Organizaĵo — Konstitucio kaj celoj de tiu ĉi organizo. Plenaj detaloj de ĝia laboro. Eldonaĵoj, kaj Nacia Oficejoj. Sendis, La Internacia Labora Oficejo. Genevo, Svisujo.

KORESPONDADO

Trilinia anonco en Koresp Fakoj 0.30 arg. mono

S-no Enrique Bravo. Str. Independencia 2501, Buenos Aires (Argentino. Kun eksterlandanoj.

S-no Haraki-Fumio, Kobe Universitato de Komercio. Fukiai-ku. Kobe (Japanujo)

Salomon Wajnber, juna pola esperantisto dez. korespondadi kun la tuta mondo per pk. Bialystok (Polujo) R. Kosciuszki 29. Polujo.

A. E. A. (giros postales, estampillas o dinero en efectivo), deben ser enviados al Tesorero, señor G. García, C. Pellegrini 238, Buenos Aires.

CONSERVATORIO de MUSICA "JESUS DE MONASTERIO"

LECCIONES A DOMICILIO

DIRECTOR

Giordano Bruno López

SAN PEDRITO 341 — BUENOS AIRES

ARTAJ VITRAĴOJ

BAGUES F-toj kaj Ko.

ANTAŬE: A. VILLAFRANKA

CHILE 1537

U. T. 38 - 0867

Libroj Ludiloj, Cigaroj, Cigaretoj
Paperoj je malkaraj prezoj vi trovos
en butikoj de

Sno. G. GARCIA

Str. RIOJA 812

BUENOS AIRES

ESPERANTA RAZEJO — DE — DIONISIO RUIZ

SPECIALA FAKO
POR SINJORINOJ

VENENEZUELA 2902 kaj D. FUNES

DANIEL SIMON LIGNAJESKULPTISTO

Est. Unidos 1531

Mayo 38-7068

JULIO FERMAN MEBLISTO

Juncal 2025

Bs. Aires

LASTAJ ESPERANTAJ LIBROJ RICEVITAJ de LIREJA FAKO

La Fera Kalkanumo, J. London, \$ 2.—
Naciismo " 1.25
Etiko " 1.—
Diablidoj, R. Barthelmes " 0.50
Eklumo en Abismo, Barbusse, " 0.60
Etiko, P. Kropotkin " 1.—
Fabeloj " 0.50
La Vojo al Scienco " 0.50
La Kemio del Universo " 0.50

A. M. CORRAL PRESISTO

U. T. 45 - LORIA 4571
INDEPENDENCIA 4025